

ค่าใช้จ่าย.....(ตามที่กล่าวข้างต้น) (เพิ่ม) +xx บาท

10. การบันทึกค่าใช้จ่าย; ตัดค่าเสื่อมราคาจากการใช้สินทรัพย์ดำเนินงาน (โรงเรือน ยานพาหนะ ครุภัณฑ์ และอื่น ๆ) บันทึกบัญชีโดย

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ตามที่กล่าวข้างต้น) + xx บาท

สินทรัพย์.....(ตามที่กล่าวข้างต้น) (ลดลง) -xx บาท

1.3 การรายงานผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

1.3.1 การรายงานผลการดำเนินงาน (กำไร-ขาดทุน) ดังสมการบัญชี คือ

รายได้ - ค่าใช้จ่าย = กำไร (ขาดทุน)

1.3.2 การรายงานฐานะการเงิน ดังสมการบัญชี คือ

สินทรัพย์ = หนี้สิน+ทุน

1.4 ข้อมูลด้านสังคม สามารถแสดงฐานะทางสังคมโดยแบ่งกลุ่มข้อมูลเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแสดงคุณภาพชีวิตและกลุ่มแสดงถึงความสุขจากการประกอบอาชีพฟาร์มโคนมดังนี้

1.4.1 กลุ่มแสดงคุณภาพชีวิตจากการบันทึกค่าครองชีพ ประกอบด้วย อาหาร ครว้เรือน เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค เครื่องใช้ ค่าเล่าเรียนบุตร และอื่น ๆ

1.4.2 กลุ่มแสดงความสุข จากการบันทึกการออมและทำบุญบริจาค ประกอบด้วย เงินฝากธนาคาร สหกรณ์ ประกันสังคม ประกันชีวิต ทำบุญบริจาค และอื่น ๆ

กระบวนการบันทึกข้อมูลทางสังคมเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตและความสุข สามารถแสดงดังสมการต่อไปนี้

$\text{กำไร (จัดสรร) ด้วยแนวคิดทุนนิยมสายกลาง} = \text{คุณภาพชีวิต} + \text{ความสุข}$

2. ขั้นตอนการบันทึกข้อมูลทางสังคมฟาร์มโคนม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การจัดกลุ่มบัญชี แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1.1 กลุ่มคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย ค่าอาหาร เครื่องนุ่งห่ม/เครื่องใช้ ที่อยู่ อาศัย ยารักษาโรค ค่าเล่าเรียนบุตรหลาน และอื่น ๆ

2.1.2 กลุ่มความสุข ประกอบด้วย เงินออม ทำบุญ-บริจาค และอื่น ๆ

1) บันทึกข้อมูลทางการเงิน ประกอบด้วย ดังนี้

1.1) การบันทึกคุณภาพชีวิต บันทึกบัญชีโดย

กำไรสุทธิ (เงินสด) จัดสรร (ลดลง) -xx บาท

ค่าอาหารครัวเรือน หรือรายการอื่น ๆ (เพิ่ม) +xx บาท

1.2) การบันทึกความสุข บันทึกบัญชีโดย

กำไรสุทธิ (เงินสด) จัดสรร (ลดลง) -xx บาท

เงินออม หรือ รายการอื่น ๆ (เพิ่ม) +xx บาท

1.3) การรายงานผลทางสังคม รายงานตามสมการ ดังนี้

กำไรสุทธิ (เงินสด) จัดสรร = คุณภาพชีวิต + ความสุข

สำหรับการประมวลผลและรายงานทางการเงินทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม

จะรายงานตามความสัมพันธ์ของสมการบัญชีดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

2.2 การรายงานฐานะทางการเงิน จะประมวลผลจากสมการบัญชี คือ สินทรัพย์

เท่ากับ หนี้สินบวกกับทุน ตามการรายงานดังแผนภาพที่ 6 ดังนี้

ฟาร์มโคนม.....		แสดงฐานะทางการเงิน	
ประจำวัน ที่เดือน.....ปี....			
สินทรัพย์;		หนี้สินและส่วนของทุน;	
สินทรัพย์หมุนเวียน;		หนี้สิน;	
เงินสด	xx	เจ้าหนี้การค้า	xx
ลูกหนี้	xx	เงินกู้ (ระยะยาว)	xx
สินค้า	xx	รวมหนี้สิน	xxx
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	xxx	ส่วนของทุน;	
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน;		ทุนสำรองเงิน	vv
ที่ดิน	xx	จัดสรรสู่คุณภาพชีวิต	xx
โรงเรือน	xx	จัดสรรสู่ความสุข	xx
โคนม	xx	จัดสรรสู่กิจการ	xx

แผนภาพที่ 6 แสดงการรายงานฐานะทางการเงินฟาร์มโคม

จากภาพที่ 6 การแสดงการรายงานฐานะทางการเงินฟาร์มโคม จะแสดงฐานะด้านสินทรัพย์ ซึ่งรายงานเกี่ยวกับสินทรัพย์หมุนเวียน ประกอบด้วย เงินสด ลูกหนี้ และสินค้า เป็นต้น เกี่ยวกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ประกอบด้วย ที่ดิน โรงเรือน โคนม ครุภัณฑ์ และยานพาหนะ เป็นต้น ด้านหนี้สิน รายงานเกี่ยวกับ หนี้สินหมุนเวียน ประกอบด้วย เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย เป็นต้น รายงานเกี่ยวกับหนี้สินไม่หมุนเวียน ประกอบด้วย เงินกู้ เป็นต้น ด้านทุน รายงานเกี่ยวกับทุนประเดิม และกำไรสะสม ซึ่งก็คือกำไรสุทธิประจำงวด โดยมีการรายงานในรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดสรรกำไรสุทธิตามแนวคิดทุนนิยมสายกลาง คือ จัดสรรไปสู่คุณภาพชีวิต ความสุข และ จัดสรรสู่กิจการ

2.3 การรายงานผลการดำเนินงาน จะประมวลผลจากสมการบัญชี คือ

กำไร = รายได้ - ค่าใช้จ่าย ตามการรายงาน ดังแผนภาพที่ 7 ดังนี้

ฟาร์มโคม.....	
แสดงผลการดำเนินงาน	
สิ้นสุดวันที่ เดือน.....ปี.....	
รายได้;	
ขายน้ำนมดิบ	xx
ขายมูลโค	xx

ขาย อื่น ๆ	xx
รวมรายได้ (1)	xxx
ค่าใช้จ่าย;	
ค่าอาหารโคนม	xx
ค่าแรงงาน	xx
ค่าวัคซีน/ยารักษาโรค	xx
วัสดุ-อุปกรณ์	xx
ดอกเบี้ยยจ่าย	xx
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	xx
ภาษีโรงเรือน	xx
ค่าเสื่อมราคา-อาคาร(โรงเรือน)	xx
ค่าเสื่อมราคา-ยานพาหนะ	xx
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์	xx
ค่าเสื่อมราคา-เครื่องมือ/อุปกรณ์	xx
รวมค่าใช้จ่าย (2)	xxx
กำไรสุทธิ (1)- (2)	xxxx

แผนภาพที่ 7 แสดงผลการดำเนินงานฟาร์มโคนม

จากภาพที่ 7 แสดงผลการดำเนินงานฟาร์มโคนมจากรายได้ ลบด้วยค่าใช้จ่าย ซึ่งรายได้ประกอบด้วย รายได้จากกิจการดำเนินงานหลัก คือ การขายน้ำนมดิบ และการขายมูลโค กับรายได้อื่น ๆ คือขายโคนม สำหรับค่าใช้จ่าย ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายดำเนินงานจากการผลิตน้ำนมดิบ คือ ค่าอาหารโคนม ค่าแรงงาน ค่ายาวัคซีน และอื่น ๆ สำหรับค่าใช้จ่ายไม่ใช่ดำเนินงาน คือ ดอกเบี้ยจ่าย ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ภาษีโรงเรือน และค่าเสื่อมราคาจากการใช้สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน คือ ค่าเสื่อมราคาอาคารโรงเรือน ค่าเสื่อมราคายานพาหนะ ค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์ และค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์ ถ้าหากผลลัพธ์รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย แสดงว่ากิจการฟาร์มโคนม มีผลกำไรจากการดำเนินธุรกิจ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าผลลัพธ์รายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่าย แสดงว่ากิจการฟาร์มโคนมมีผลขาดทุนจากการดำเนินงาน

2.4 การรายงานผลด้านสังคมจะประมวลผลฐานะทางสังคมจากสมการบัญชี คือ กำไรสุทธิ เท่ากับ คุณภาพชีวิต บวกด้วยความสุข ตามการรายงานดังแผนภาพที่ 8 ดังนี้

ฟาร์มโคนม.....

แสดงฐานะทางสังคม

ประจำวันที่เดือน.....ปี.....

กำไร(จัดสรร)	คุณภาพชีวิตและความสุข
กำไร (จัดสรร) xx	ค่าครองชีพ;
	อาหาร xx
	เครื่องนุ่งห่ม/ เครื่องใช้ xx
	ที่อยู่อาศัย xx
	ยารักษาโรค xx
	ค่าเล่าเรียนบุตร xx
	อื่น ๆ xx
	รวมค่าครองชีพ xx
	ความสุข;
	เงินออม – ธนาคาร xx
	เงินออม – สหกรณ์ xx
	ประกันชีวิต xx
	ทำบุญบริจาค xx
	อื่น ๆ xx
	รวมความสุข xx
รวมกำไร (จัดสรร) xxx	รวมคุณภาพชีวิตและความสุข xxx

แผนภาพที่ 8 แสดงการรายงานฐานะทางสังคมฟาร์มโคนม

จากภาพที่ 8 แสดงฐานะทางสังคมจากการจัดสรรกำไรสุทธิไปสู่คุณภาพชีวิตและความสุข ซึ่งคุณภาพชีวิตจะสะท้อนที่ค่าครองชีพ ประกอบด้วย การจ่ายเป็นค่าอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ค่าเล่าเรียนบุตร-หลาน และอื่น ๆ สำหรับการรายงานความสุข จะรายงานการจัดสรรเงินกำไรไปสู่การออม ประกอบด้วย การฝากธนาคาร ฝากสหกรณ์ ประกันชีวิต ทำบุญ-บริจาค และอื่น ๆ

3. การวิเคราะห์กระบวนการจัดการทางการเงินด้วยแนวคิดทุนนิยมสายกลาง

จากการเสวนากลุ่มเกษตรกร และจากการถอดข้อความ ข้อเสนอแนะ และข้อวิจารณ์
ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ สามารถนำมาวิเคราะห์กระบวนการจัดการข้อมูลด้วยแนวคิดทฤษฎี
สายกลาง ดังต่อไปนี้

กำไรสุทธิประจำเดือนนำมาจัดสรรเป็น 4 ส่วน ตามความเหมาะสมของแต่ละฟาร์ม
ประกอบด้วย ครองชีพ ชำระหนี้ การออม และลงทุนในกิจการ โดยกำหนดเป็นอัตราร้อยละ ดังนี้

$$\text{(ตามแนวคิดทฤษฎีสายกลาง)} = \text{ค่าครองชีพ} + \text{การชำระหนี้} + \text{การออม} + \text{การลงทุน}$$

3.1 ค่าครองชีพ ประกอบด้วย อาหาร เครื่องใช้ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ค่า
เล่าเรียนบุตร-หลาน และ อื่น ๆ

3.2 การออม ประกอบด้วย เงินฝากธนาคาร เงินฝากสหกรณ์ ประกันชีวิต
ทำบุญ-บริจาค และ อื่น ๆ

3.3 การดำเนินงาน ประกอบด้วย การชำระหนี้เงินกู้ทั้งระยะสั้น และระยะยาว
จากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำเดือนของฟาร์มโคนม กลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 3
ฟาร์ม รอบ 1 ปี (ม.ค. – ธ.ค. 2558) สามารถแสดง ดังตารางที่ 13 ต่อไปนี้

ตารางที่ 13 แสดงค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการทางการเงินด้วยแนวคิด
ทฤษฎีสายกลาง รอบ 1 ปี (ม.ค. – ธ.ค. 2558) แทนค่าเดือนด้วยเลข 1-12

รายการ (%)	ฟาร์ม 001												— X	S.D
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
QL	10.60	10.64	10.78	10.84	10.96	11.05	11.09	11.15	11.20	11.26	11.31	11.37	11.02	.258
H	9.09	9.15	9.24	9.32	9.54	9.89	9.96	10.04	10.08	10.14	10.24	10.28	9.74	.448
Rep	39.89	39.97	39.85	39.82	39.76	39.78	39.81	39.68	39.45	39.58	39.67	39.80	39.75	.141
Inv	40.42	40.24	40.13	40.02	39.74	39.28	39.14	39.13	39.27	39.02	38.78	38.55	39.47	.612
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

รายการ (%)	ฟาร์ม 002												— X	S.D
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
QL	8.10	9.14	10.04	9.21	9.85	8.03	9.55	8.82	9.26	9.64	8.72	8.75	9.09	.63

H	8.62	8.11	9.98	10.15	10.27	8.48	10.13	9.47	9.31	10.44	9.40	8.76	9.43	.78
Rep	9.38	9.56	10.12	10.18	10.49	9.74	11.25	9.71	10.15	11.26	9.47	9.31	10.05	.66
Inv	73.90	73.19	69.86	70.46	69.39	73.75	69.07	72.00	71.28	68.66	72.41	73.1	71.43	1.90
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
รายการ (%)	ฟาร์ม 003												\bar{X}	S.D
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
QL	47.90	40.24	41.17	41.56	40.05	48.87	41.25	40.22	42.66	43.74	41.52	43.15	42.69	2.90
H	23.03	20.11	21.75	20.95	23.87	17.98	20.83	22.87	19.71	24.24	26.04	19.96	21.78	2.29
Rep	18.43	17.41	17.12	18.28	17.09	18.46	18.55	18.78	17.75	18.36	17.27	18.47	17.99	.62
Inv	10.64	22.24	19.96	19.21	18.99	14.69	19.37	18.13	19.88	13.66	15.17	18.42	17.53	3.29
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

จากตารางที่ 13 การวิเคราะห์อัตราร้อยละของการจัดการการเงินฟาร์มโคนม รอบ 1 ปี เดือน (ม.ค. - ธ.ค. 2558) พบว่าฟาร์มโคนมทั้ง 3 ฟาร์มมีการจัดสรรเงินจากกำไรสุทธิ ออกเป็น 4 ส่วน ที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ของแต่ละฟาร์ม ดังนี้

1. ฟาร์ม 001 จัดสรรกำไรส่วนมากไปด้านการลงทุนที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 40.05 % รองลงมาจัดสรรไปชำระหนี้ที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 33.47 % และจัดสรรไปสู่คุณภาพชีวิตและความสุขในอัตราใกล้เคียงกันที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 12.49 % และ 10.92 % ตามลำดับ

2. ฟาร์ม 002 จัดสรรกำไรส่วนมากไปด้านการลงทุนที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 71.43 % และมีความไม่แน่นอนค่อนข้างมาก ที่ SD = 1.90 รองลงมาจัดสรรไปชำระหนี้ที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 10.05 % และจัดสรรไปสู่คุณภาพชีวิตและความสุขในอัตราใกล้เคียงกันที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 9.09 % และ 9.43 % ตามลำดับ

3. ฟาร์ม 003 จัดสรรกำไรส่วนมากไปที่คุณภาพชีวิต ที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 42.69 % รองลงมาจัดสรรไปที่ความสุข ที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 21.78 % และจัดสรรไปชำระหนี้และการลงทุนที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 18.00 % และ 17.53 % ตามลำดับ ซึ่งมีความไม่แน่นอนสูง สำหรับการจัดการลงทุน คุณภาพชีวิต และความสุข ที่ SD = 3.29, 2.90 และ 2.29 ตามลำดับ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้วิเคราะห์จากการสัมภาษณ์กลุ่มฟาร์มทั้ง 3 ฟาร์ม พบว่า ฟาร์ม 001 และฟาร์ม 002 เป็นฟาร์มขนาดกลางมีโคนมไม่เกิน 100 ตัว เจ้าของฟาร์มรวมทั้งสมาชิก

ในครอบครัวใช้เวลาการปฏิบัติงานในพื้นที่ฟาร์มและการบริหารงานฟาร์มอย่างเต็มที่ 100 % ส่วน ฟาร์ม 003 เป็นฟาร์มขนาดใหญ่ มีโคนมมากกว่า 100 ตัว เจ้าของฟาร์มดำเนินงานโดยวิธีบริหารจัดการฟาร์ม 100 % โดยการจ้างแรงงานทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ทั้ง 3 ฟาร์ม มีกระบวนการจัดสรรเงินกำไรไม่แตกต่างกัน กล่าวคือจะจัดสรรไปที่ค่าครองชีพให้เพียงพอก่อน ต่อไปนำไปชำระหนี้ ส่วนที่เหลือจะพิจารณาการออม และสุดท้ายจึงนำไปขยายการลงทุน ซึ่งการออมนั้นเกษตรกรจะถือว่าเป็นการสะสมเงินเพื่อทำบุญ และเหตุฉุกเฉินทั้งด้านความเป็นอยู่ และสุขภาพ

จากการวิเคราะห์การประเมินผลในเชิงปริมาณจากการปฏิบัติของฟาร์มโคนมทั้ง 3 ฟาร์ม สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 14 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 14 แสดงการประเมินผลทางการเงินด้วยอัตราส่วนทางการเงิน; อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Investment : ROI) อัตราการออมต่อกำไรสุทธิ (Saving to Income Ratio : SI) และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (Debt Ratio : DR) รอบ 1 ปี (ม.ค. – ธ.ค. 2557) โดยใช้ตัวเลข 1-12 เป็นสัญลักษณ์แทนเดือน

Ratios (%)	ฟาร์ม 001												\bar{X}	S.D.
	1	2	3	4	5	6	4	8	9	10	11	12		
ROI	1.06	1.10	1.15	1.09	1.17	1.19	2.01	2.05	2.09	2.10	2.14	2.19	1.61	.509
SI	5.54	5.97	5.02	5.05	6.15	6.23	6.54	6.68	6.87	6.98	6.10	6.06	6.09	.640
DR	33.85	33.80	33.76	33.54	33.47	33.45	33.36	33.24	33.17	33.10	33.05	33.00	33.39	.297
Ratios (%)	ฟาร์ม 002												\bar{X}	S.D.
	1	2	3	4	5	6	4	8	9	10	11	12		
ROI	2.24	2.56	2.69	2.43	2.51	2.66	2.74	2.98	2.99	3.02	3.12	3.20	2.76	.299
SI	6.59	7.05	7.12	7.19	7.24	7.28	7.37	7.78	7.98	8.02	8.07	8.12	7.48	.494
DR	21.55	21.34	21.22	21.16	21.07	20.80	20.68	20.56	20.74	20.44	20.36	20.14	20.88	.431
Ratios (%)	ฟาร์ม 003												\bar{X}	S.D.
	1	2	3	4	5	6	4	8	9	10	11	12		
ROI	.58	.66	.70	.64	.69	.70	.76	.79	.84	.97	1.01	1.12	.78	.165
SI	15.66	15.70	15.84	15.68	15.98	16.05	16.46	16.68	16.82	16.97	16.99	16.78	16.30	.533
DR	4.36	4.24	4.16	4.07	4.01	3.89	3.64	3.54	3.50	3.35	3.24	3.16	3.76	.410

จากตารางที่ 14 หลังจากนำกระบวนการบันทึกข้อมูลทางการเงินและกระบวนการจัดการทางการเงินไปปฏิบัติรอบ 1 ปี (ม.ค.-ธ.ค. 2558) พบว่ากลุ่มฟาร์มโคนมทั้ง 3 ฟาร์ม มีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและผลตอบแทนทางสังคมดีขึ้น โดยวัดค่าจากอัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI) อัตราส่วนเงินออมต่อกำไรสุทธิ (SI) และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (DR) ดังต่อไปนี้

1. ฟาร์ม 001 ในปี 2558 มีผลตอบแทนจากการลงทุนเพิ่มขึ้นตลอด 12 เดือน สามารถวัดผลตอบแทนโดยเฉลี่ย (\bar{X}) = 1.61 % อัตราการออมต่อกำไร (เงินสด) เพิ่มขึ้น วัดค่าโดยเฉลี่ย (\bar{X}) = 6.09 % และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมลดลง วัดค่าโดยเฉลี่ย (\bar{X}) = 33.39 %

การวิเคราะห์ พบว่า ในปี 2558 ฟาร์ม 001 สามารถหาผลประโยชน์ตอบแทนจากธุรกิจฟาร์มได้ 1.61 บาท จากการลงทุน 100 บาท และจากผลกำไร 100 บาท เกษตรกรเก็บออมไว้ 6.09 บาท สำหรับการลงทุนในสินทรัพย์ 100 บาท เกษตรกรใช้เงินจากแหล่งเงินกู้ 32.02 บาท

2. ฟาร์ม 002 ในปี 2558 มีผลตอบแทนจากการลงทุนเพิ่มขึ้นตลอด 12 เดือน สามารถวัดผลตอบแทนโดยเฉลี่ย (\bar{X}) = 2.76 % อัตราการออมต่อกำไร (เงินสด) เพิ่มขึ้น วัดค่าโดยเฉลี่ย (\bar{X}) = 7.48 % และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมลดลง วัดค่าโดยเฉลี่ย (\bar{X}) = 20.88 %

การวิเคราะห์ พบว่า ในปี 2558 ฟาร์ม 002 สามารถหาผลประโยชน์ตอบแทนจากธุรกิจฟาร์มได้ 2.76 บาท จากการลงทุน 100 บาท และจากผลกำไร 100 บาท เกษตรกรเก็บออมไว้ 7.48 บาท สำหรับการลงทุนในสินทรัพย์ 100 บาท เกษตรกรใช้เงินจากแหล่งเงินกู้ 20.88 บาท

3. ฟาร์ม 003 ในปี 2558 มีผลตอบแทนจากการลงทุนเพิ่มขึ้นตลอด 12 เดือน สามารถวัดผลตอบแทนโดยเฉลี่ย (\bar{X}) = .78 % อัตราการออมต่อกำไร (เงินสด) เพิ่มขึ้น วัดค่าโดยเฉลี่ย (\bar{X}) = 16.30 % และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมลดลง วัดค่าโดยเฉลี่ย (\bar{X}) = 3.76 %

การวิเคราะห์ พบว่า ในปี 2558 ฟาร์ม 003 สามารถหาผลประโยชน์ตอบแทน จากธุรกิจฟาร์มได้ .78 บาท จากการลงทุน 100 บาท และจากผลกำไร 100 บาท เกษตรกร เก็บออมไว้ 16.30 บาท สำหรับการลงทุนในสิทธิ์ 100 บาท เกษตรกรใช้เงินจากแหล่งเงินกู้ 3.76 บาท

นอกจากการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยอัตราส่วนทางการเงินข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยยังได้ วิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมด้วยการสัมภาษณ์และการสังเกตจากการลงพื้นที่ พบว่าเกษตรกร มีสุขภาพกายที่แข็งแรงจากการออกกำลังกายด้วยการเดิน ยืน นั่ง ตลอดการทำงานในฟาร์ม โคนม และมีความสุขจากการได้อยู่ร่วมกันและทำกิจกรรมการทำงานร่วมกันในครอบครัว ทำให้ ลูก - หลานได้รับรู้ความเป็นอยู่และการทำงานของพ่อ - แม่ รวมทั้งมีความสุขจากการช่วยเหลือ เกื้อกูลกันในกลุ่มฟาร์มโคนมและการทำงานบุญ - บริจาคส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY